

Lineární urychlovač

čtěte na straně 6

Krátkodobé artroskopie

čtěte na straně 9

Vánoční stravování

čtěte na straně 10

O sestřách tentokrát více

čtěte na straně 4 a 5

Milí čtenáři,

letos poslední číslo časopisu Naše nemocnice postihuje počátek období změn, které

ve FN Plzeň odstartovaly a které nás ještě v budoucnu čekají.

Bez nadsázky jednou z nejdůležitějších novinek bylo zřízení postu náměstkyně ředitelky pro ošetrovatelství a nástup nové manažerky pro nelékařské zdravotnické profese Bc. Andrey Vobořilové. Metodicky řídí práci více než poloviny všech zaměstnanců nemocnice, lidí, kteří jsou navíc v bezprostředním kontaktu s našimi klienty – pacienty a jsou také společně s lékaři denně vystavováni mnoha stresovým situacím. Významně se podílejí na fungování naší nemocnice. O psychické náročnosti tohoto krásného a zároveň těžkého povolání hovoří materiál věnovaný syndromu profesního vyhoření. Jde o téma citlivé, avšak aktuální a hledat slova k jeho otevření a zařazení do rámce časopisu je nesnadné, neboť krom zájmu může vyvolat i negativní emoce. Domníváme se však, že je dobré začít diskutovat a ukázat, že například i dočasným přerazením na jinou práci je profesní vyhoření řešitelné, že i malá změna může přinést jinak výkonnému a spolehlivému zaměstnanci nový pracovní impuls. Osobně si vážím nové náměstkyně i proto, že si zvolila právě tuto oblast jako jednu ze svých priorit a skutečně se snaží v praxi problémy profesního vyhoření sesterského i ošetrovatelského personálu řešit. V tomto čísle věnujeme právě zdravotním sestřím, ošetrovatelkám a ostatním nelékařům více prostoru a tak tomu zůstane i do budoucna.

Zřízení funkce náměstkyně pro ošetrovatelství je zároveň navenek jedním z konkrétních výstupů, které pro management nemocnice přináší příprava na získání mezinárodního certifikátu kvality ISO. Více si přečtete v článku o Centru řízení kvality a pevně věřím, že Vás zaujmou i další příspěvky.

Jménem redakce Vám přeji krásné prožití vánočních svátků, hodně zdraví a spokojenosti v novém roce a samozřejmě co nejvíce dobrých zpráv.

Renata Jenšíková,
šéfredaktorka a tisková mluvčí FN Plzeň
mluvci@fnplzen.cz

Vážené kolegyně, vážení kolegové,

konec kalendářního roku je časem, kdy se zamýšlíme nad uplynulým rokem, připravujeme své plány do budoucna a zároveň se chystáme v kruhu svých nejbližších prožít nejkrásnější svátky v roce – Vánoce.

Pro mne je tento okamžik výjimečnou příležitostí, abych

Vám poděkovala za Vaši každodenní práci, profesionalitu, ochotu a osobní nasazení při zajišťování fungování Fakultní nemocnice Plzeň.

Vážím si Vaši vstřícnosti a obětavosti, s níž plníte své pracovní povinnosti, mnohdy i na úkor svého volného času. To vše je pro mne důkazem, že svou práci vnímáte jako velmi důležitou součást svého života, jejíž význam přesahuje rámec běžných povinností.

Dovolte, abych Vám popřála příjemné prožití vánočních svátků, hodně zdraví, štěstí a osobní pohody v novém roce 2007. Věřím, že i v příštím roce nás spojí snaha o další rozvoj a prosperitu naší nemocnice.

Ing. Jaroslava Kunová, ředitelka FN Plzeň

novinky – fakta – události

Úspěch metabolické jednotky

Ocenění za nejlepší vědeckou publikaci v roce 2005 získal v rámci 13. kongresu ČSARIM, který se letos konal v Plzni ve dnech 13. až 15. září, kolektiv metabolické JIP I. interní kliniky Fakultní nemocnice v Plzni.

Jednalo se o publikaci „Effects of Tempol, a Free Radical Scavenger, on Long-Term Hyperdynamic Porcine Bacteremia“ kolektivu autorů Martina Matějoviče, Aleše Kroužeckého, Venduly Martínkové, Richarda Rokyty Jr., Hany Králové, Vladislava Třešky, Petera Radermarchera a Ivana Nováka.

Ocenění našich dárců krve

V letošním roce se dočkali ocenění dárci krve – zaměstnanci FN Plzeň. Zlatou Jánského plakety obdržela Marie Bufková, sanitářka Transfuzního oddělení. Stříbrné Jánského plakety si odnesly Eva Korschinská, zdravotní sestra Dermatovenerologické kliniky a Květoslava Rodová, zdravotní sestra Dětské kliniky a bronzové Jánského plakety putovaly do rukou Marcely Bednářové, zdravotnické laborantky Ústavu mikrobiologie a Aleny Hubáčkové, kuchařky Oddělení léčebné výživy a stravování. Všem oceněným děkujeme a blahopřejeme!

Udělení Ceny Jana Broda

Ocenění Nadačního fondu Dr. Paula Janssena za rok 2005 v oboru nefrologie – Cenu Jana Broda – získal MUDr. Tomáš Reischig a kolektiv pracoviště nefrologie I. interní kliniky FN Plzeň. Uznání získali za soubor prací věnovaný infekčním komplikacím po transplantaci ledviny.

Autory první publikace „Valacyclovir for cytomegalovirus prophylaxis reduces the risk of acute renal allograft rejection“, prezentované v Transplantation 2005, jsou Tomáš Reischig,

Pavel Jindra, Jan Mareš, Miloslav Čechura, Miroslava Švecová, Ondřej Hes, Karel Opatrný Jr. a Vladislav Třeška. Druhou, „Prospective comparison of valacyclovir and oral ganciclovir for prevention of cytomegalovirus disease in high-risk renal transplant recipients“, vydanou Kidney Blood Press Res 2005, publikovali Tomáš Reischig, Karel Opatrný Jr., Vladislav Třeška, Jan Mareš, Pavel Jindra a Miroslava Švecová.

Nemocnice získala akreditace

FN Plzeň obdržela akreditace k postgraduálnímu vzdělávání lékařů, zubních lékařů a farmaceutů pro 59 z celkem 61 podaných specializačních oborů. O tento skvělý úspěch se v roli koordinátorky projektu zasloužila doc. MUDr. Milada Emmerová, CSc. Se získáním zbývajících dvou akreditací se počítá v příštím roce.

Plzeňská fakultní nemocnice byla první tuzemskou fakultní nemocnicí, která měla žádosti o akreditace podané včas a všechny byly i nejlépe připraveny k posouzení.

Rozvojový projekt Medscout

Lékařská fakulta Univerzity Karlovy v Plzni se účastní evropského projektu Medscout, který je součástí rozvojového projektu podporovaného českým ministerstvem pro místní rozvoj a FN Plzeň, Mateo. Medscout, jehož cílem je uplatnit inovativní myšlenky ve zdravotnictví je projektem financovaným z fondů EU. Svou koncepcí zapadá do trendu vznikajících Center pro přenos technologií a podpory výzkumu a jako hlavní záměr uvádí zmapování aktuálních potřeb nejen vědy a výzkumu, ale i dalších pracovních činností ve zdravotnictví. Projekt se soustředí i na vyhledání vhodných kontaktů, včetně mezinárodních, které by pak mohly spolupracovat při řešení zjištěných problémů. (red)

Zapojili jsme se do systému IZIP

Snadný přístup k informacím o svém zdravotním stavu a vyšetřeních provedených ve Fakultní nemocnici v Plzni začali prostřednictvím systému IZIP – internetových zdravotních knížek – získávat i zde ošetření pacienti. Od října jsme totiž první nemocnicí v tuzemsku, která se jako celek do tohoto systému zapojuje.

Uvedenou výměnu informací umožňuje především propracovaný nemocniční systém WinMedicalc, který je plně kompatibilní se systémy společnosti IZIP. Díky tomu také zapojení do systému elektronických zdravotních knížek neznamenal pro nemocnici žádné finanční náklady. „Když máme odpovídající technické zázemí, je určitě na místě pacientům tuto službu nabídnout. Vždyť díky elektronické zdravotní knížce může mít ošetřující lékař okamžitě přehled o pacientově celkovém stavu i výsledcích vyšetření z jiných zdravotnických zařízení, na které by jinak musel čekat,“ uvádí Ing. Jaroslava Kunová, ředitelka Fakultní nemocnice Plzeň.

Jako první zdravotnické pracoviště bylo vybráno pro zapojení do projektu IZIP Oddělení klinické farmakologie. Součástí oddělení jsou totiž revmatologické a angiologické pracoviště, na která přicházejí často pacienti z jiných zdravotnických zařízení bývalého západočeského regionu, u kterých se provádí řada specializovaných vyšetření. Přímá dostupnost pořízených výsledků a provedené závěry jsou pro ostatní lékaře při ošetřování pacienta nespornou výhodou.

„Informace z ostatních zdravotnických zařízení, které získáme díky elektronické zdravotní knížce například při příjmu pacienta na oddělení, jsou cenným zdokonalením pro stanovení našeho vyšetřovacího a léčebného programu. Zavedení elektronické knížky dává také předpoklady pro účelnou farmakoterapii, neboť umožňuje sledování preskripce léků. Krom medicínského to s sebou přináší i významný pozitivní ekonomický dopad, neboť při neúčelném rozšiřování spektra předepisovaných léků vznikají jedny z největších ztrát v nákladech na poskytování zdravotní péče,“ podotýká doc. MUDr. Otto Mayer, CSc., přemáří Oddělení klinické farmakologie. Zde jsou již

zapojeni do systému IZIP všichni lékaři. „Pacienti se samozřejmě na internetové zdravotní knížky ptají. Je zjevné, že s každým dalším zaregistrovaným zdravotnickým zařízením, které sem bude informace vkládat, roste smysl využívaných dat,“ upřesňuje docent Mayer.

Do elektronických zdravotních knížek pacientů automaticky odchází z Oddělení klinické farmakologie výsledky ambulantních vyšetření a propouštěcí zprávy po ukončení hospitalizace, nikoliv tedy všechna data zanesená v nemocničním informačním systému WinMedicalc. To vše je díky souladu počítačových systémů nastaveno tak, že lékař nemusí činit žádné administrativní úkony, které by ho jakkoliv zdržely. „Jednotlivá pracoviště připojujeme k systému IZIP postupně a začali jsme v borském areálu. Vždy nejprve oslovíme vedení jednotlivých klinik, oddělení a ústavů a domluvíme se, která data budeme do internetových zdravotních knížek zasílat. Poté se každý zde pracující lékař zaregistruje a systém může fungovat,“ vysvětluje Ing. Jana Heidenreichová, vedoucí Oddělení vývoje a správy aplikací SIS FN Plzeň.

Jako první jsou pro zapojení do IZIP vytipována pracoviště interních oborů, která často vyhledávají pacienti dlouhodobě léčení ve zdravotnických zařízeních mimo naši nemocnici.

„Pro společnost IZIP bylo zapojení plzeňské fakultní nemocnice jako celku nesmírně důležité. Právě velké nemocnice vytvářejí značné množství zdravotních údajů, které elektronické zdravotní knížky potřebují k tomu, aby mohly plnit svůj hlavní cíl – zefektivnit komunikaci mezi pacientem a lékařem a lékaři navzájem, a tím zlepšit péči o pacienta i ušetřit finanční prostředky zdravotnímu systému,“ řekl MUDr. Pavel Hronek, předseda představenstva společnosti IZIP.

FN Plzeň je třiadvacátou nemocnicí, která IZIP využívá, avšak první velkou nemocnicí, která je schopna zapojit se jako celek. Jako první z fakultních nemocnic

začala systém IZIP používat v některých svých provozech Fakultní nemocnice v Hradci Králové v roce 2005, v rámci Plzeňského kraje jsou již součástí systému nemocnice v Sušici, v Rokycanech, ve Stodu, Nemocnice u Sv. Jiří v Plzni, Železniční poliklinika Plzeň a LDN Horažďovice a ze spádových oblastí například také Nemocnice v Karlových Varech a Sokolově. Nicméně pro fungování IZIP v rámci Plzeňského kraje je naprosto klíčové zapojení právě Fakultní nemocnice Plzeň. Ta je totiž v regionu největším poskytovatelem zdravotní péče a kromě základní, zajišťuje pro obyvatele i péči v oborech vysoce specializovaných.

V současnosti jsou zdravotní knížky standardně nabízeny pojištěncům VZP ČR. Zájem o připojení se k systému však mají již delší dobu i ostatní zdravotní pojišťovny, kterým se tato možnost otevře od příštího roku. Elektronickou zdravotní knížku si v České republice zřídilo již 980 tisíc lidí a počet zápisů zde přesáhl 4,8 milionu.

Nejnovějším projektem, do kterého by se společnost IZIP měla zapojit, je projekt Evropské komise Health Grid, který bude financován z programu Evropské unie na roky 2007 až 2012. V rámci projektu Health Grid by měla vzniknout rozsáhlá síť anonymních zdravotnických informací, které by mohly být využívány pro výzkumné účely, a právě IZIP by měl být jejím základním stavebním kamenem.

Text a foto: Renata Jenšíková

Předseda představenstva společnosti IZIP MUDr. Pavel Hronek vysvětluje výhody elektronických zdravotních knížek na tiskové konferenci ve FN Plzeň

Lidské slovo dokáže **zázraky**

Letošní 31. srpen se zařadil k důležitým životním okamžikům Andrey Vobořilové. Zvítězila ve výběrovém řízení a stala se náměstkyní pro ošetrovatelskou péči Fakultní nemocnice Plzeň. Zajímalo nás, s čím do nové funkce nastoupila a jak se zde po určité nelehkých úvodních třech měsících cítí.

Proč jste se o pozici náměstkyně vlastně ucházela?

Hnacím motorem pro mě byla chuť využít své zkušenosti a vlastně i dlouhodobou přípravu na tuto roli. Původně jsem totiž pracovala ve Vojenské nemocnici, a než došlo ke sloučení s Fakultní nemocnicí Plzeň, chystala jsem se přijmout funkci hlavní sestry. Vzhledem k okolnostem jsem ale začátkem letošního roku nastoupila na pozici asistentky ředitelky pro ošetrovatelskou péči. Díky tomu jsem mohla několik měsíců sledovat zdejší provoz, zejména pak působení nelékařského zdravotnického personálu. Tak jsem si vytvořila poměrně jasnou představu o možné koncepci ošetrovatelské péče právě v naší nemocnici. Pak již bylo jen zapotřebí přihlásit se do právě vypsaného výběrového řízení a díky vítězství v něm následně začít pracovat na její praktické realizaci.

Co obnášelo výběrové řízení?

Jeho součástí bylo samozřejmě doložení získaného vzdělání podle zákona č. 96/2004 Sb., tedy vysokoškolského v oboru ošetrovatelství, dále splnění požadované délky praxe ve vedoucí pozici, morální a trestní bezúhonnost a řada dalších požadavků týkajících se řídicích, organizačních a jazykových schopností. Dále pak zpracování a následné obhájení vlastní, již zmíněné koncepce ošetrovatelské péče.

Ted' je ale nezbytné všechny teorie a vize uvést v praktický život. Kdo jsou vaši nejbližší spolupracovníci, s nimiž se chystáte svoje plány naplňovat?

Jsem podřízena přímo ředitelce Kunové, úspěšně spolupracuji s náměstkem pro léčebně-preventivní péči i provozně-technickým náměstkem a oporou jsou mi také kolegyně z Centra řízení kvality, z Oddělení pro komunikaci s veřejností a další spolupracovníci. Je to

Registrovaná sestra Bc. Andrea Vobořilová (34)

Vystudovala Střední zdravotnickou školu v Plzni, kterou ukončila v roce 1990. Poté nastoupila do plzeňské Vojenské nemocnice, kde pracovala postupně na neurologickém a anesteziologicko-resuscitačním oddělení. Přitom absolvovala pedagogické minimum a kombinované studium ošetrovatelství při LF UK v Praze. Po mateřské dovolené pracovala ve VN sedm let jako staniční sestra na jednotce intenzivní péče chirurgického oddělení. Řadu let se rovněž podílí na teoretické a praktické výuce budoucích nelékařských zdravotnických profesí. Od 1. ledna 2006 působila jako asistentka ředitelky FN Plzeň. Současně s počátkem roku zahájila studium MBA při Vysoké škole ekonomie a managementu. Od 1. září působí na pozici náměstkyně pro ošetrovatelskou péči Fakultní nemocnice Plzeň.

Je vdaná, má jedenáctiletého syna. Ve volném čase ráda obuje kolečkové i lední brusle, jezdí na kole a v zimě lyžuje. Od dětství je vášnivou čtenářkou historické literatury.

vlastně i s ohledem na moje pracovní priority zcela logické.

Jak se chystáte komunikovat se zaměstnanci, kterých jsou mezi nelékařským zdravotnickým personálem téměř dva tisíce?

Chtěla bych, aby každý věděl, že se nezříkám diskuze s kýmkoliv. Často se v této souvislosti proklamují dveře dokořán – ale ty moje jsou

opravdu otevřené všem. Již jsem se ostatně sešla se všemi vrchními i staničními sestrami a v pravidelných schůzkách budeme pokračovat. Zahájila jsem i návštěvy provozu a jen doufám, že s ohledem na velikost naší nemocnice nabudou rovněž určité periodicity. Jsem přece jen sestra, jedna z nich, i proto mám pochopení pro všechny otázky týkající se jejich

náročného pracovního života. Rozhodně nechci trávit čas jen v kanceláři manažerskou prací. K dispozici jsem veškerému personálu rovněž na telefonu nebo e-mailu, kdokoli mě může kontaktovat také prostřednictvím webových stránek a intranetu. A nesmím opomenout ani časopis Naše nemocnice, kde se chci v „sesterském okénku“ věnovat tématům, která nás pálí. Zkrátka možností oboustranné komunikace je určitě dost a dost.

Jaké máte plány a na co se mají vaši kolegové připravit v nejbližší době?

Hlavních úkolů je hned několik. A nejsou jednoduché nebo krátkodobé. Spíše naopak. Připravujeme se na získání mezinárodního certifikátu kvality ISO 9001:2000. Naším cílem je neustálým zvyšováním kvality poskytovaných služeb docílit spokojenosti našich pacientů i zaměstnanců. To přinese v rámci přípravy i větší nároky na každodenní činnosti. Zabýváme se personální politikou, možností kariérního růstu a pomáháme zaměstnancům docílit vysněného pracovního zařazení. Snažíme se o optimalizaci počtu pracovníků, zabýváme se také kontrolou využití pracovní doby a sledováním vyčerpání zaměstnanců. Tuto oblast konzultuji pravidelně s Oddělením manažerských informací a se Zaměstnavatelem FN Plzeň. A v neposlední řadě bych chtěla lépe zajišťovat oblast dalšího vzdělávání personálu, především díky většímu využívání vlastních zařízení a zdrojů. Tak snížíme finanční náročnost procesu a splníme snáze zákonem stanovený požadavek celoživotního vzdělávání nelékařského zdravotnického personálu.

Pocítí všechny tyto změny také pacienti?

Doufám, že ano a jen v pozitivním smyslu. V centru našeho zájmu je samozřejmě klient – pacient, kterému chceme poskytovat kvalitní ošetrovatelskou péči. Ukazatelem toho, jak se nám v této oblasti daří, jsou i průzkumy spokojenosti pacientů. Svoji pozornost upírám samozřejmě i tímto směrem.

Máte v rukávu i nějaké osobní krédo nebo sdělení pro ty, jichž se vaše působení dotýká?

Stále si myslím, že teplé lidské slovo dokáže nejvíce. A jsem opravdu vděčná všem, kteří mě, původně vlastně sestru z Vojenské nemocnice Plzeň, velmi pěkně přijali. Pro mě osobně je to známkou toho, že skutečně došlo k plynulému a úplnému sloučení obou nemocnic. Chtěla bych, aby spokojenost pacientů, kvůli nimž tu přece jsme, stále rostla. Samozřejmě bych si přála, aby přibývalo i spokojených sester, pro které by práce ve FN Plzeň, u největšího zaměstnavatele v Plzeňském kraji, byla důvodem k pocitu hrdosti, že jsou součástí fungujícího týmu se slušným vedením a dobrými pracovními podmínkami.

Text: Romana Vlková
Foto: Renata Jenšíková

Co je vlastně syndrom vyhoření?

Tvoří ho řada symptomů především v oblasti psychické, částečně i fyzické a sociální. Vycházejí z chronického stresu, který má původ v pracovní činnosti. Je tedy důsledkem nerovnováhy mezi profesním očekáváním a profesní realitou, mezi ideály a skutečností. Klíčovou složkou je emoční vyčerpání, často i celková únava. Samotné vyhoření je pak výsledkem pozvolného procesu, který má několik fází. Projevuje se ztrátou energie a idealismu, která následně vede ke stagnaci, frustraci a apatii.

na jejich hodnocení. Mezi ně patří především: učitelé nebo vychovatelé; psychologové, psychoterapeuti; sociální pracovníci; lékaři, pečovatelé; personalisté, poradci; duchovní, pracovníci charity; manažeři a policisté.

A jak jsou na tom české sestřičky?

Libuše Auterská, registrovaná sestra z Chirurgického oddělení FN Plzeň, zpracovala za spolupráce téměř třiceti všeobecných sester na jaře roku 2006 studii, která se zabývá znaky vyhoření u zdravotních sester pracujících na fyzicky náročných lůžkových zdravotnických odděleních nemocnice.

Syndrom vyhoření není jen **módní novinka**

Poprvé byl popsán v roce 1975 psychoanalytikem Herbertem Freudenbergerem. Existují pro něj různé definice, od ztráty profesionálního zájmu či osobního zaujetí u příslušníka pomáhajících profesí nebo vyhoření jako výsledek procesu, kdy lidé intenzivně pohlcení určitým úkolem nebo ideou ztrácejí své nadšení.

Nejčastěji se projevuje u lidí pracujících v pomocných profesích. Vyhoření není ojedinělým fenoménem a má škodlivé následky nejen pro své oběti, ale způsobuje i zhoršení kvality práce, a tak i poskytovaných služeb.

Kde se vzal?

Syndrom vyhoření (Burn-out syndrom) není způsoben únavou z monotónní činnosti. Postihuje naopak ty, kdo se denně setkávají s lidskými příběhy, od nichž si nedokáží udržet potřebný odstup. Takový člověk náhle neví, proč a jak pokračovat. Jeho výkon se snižuje, dostávají se úzkosti, poruchy spánku i problémy ve vztazích ke kolegům na pracovišti či ke klientům. K vyhoření jsou většinou náchylnější lidé, kteří si péči o druhé řeší vlastními problémy, stejně jako ti, kteří hledají smysl života v práci – workoholici, perfekcionista a pedanti. Mohou k němu přispívat i špatné pracovní podmínky a neshody mezi zaměstnanci. Vyskytuje se častěji u žen, a to především v období středního věku.

Jaké jsou jeho symptomy?

Příznaky provázejí všechny fáze syndromu vyhoření a jsou to: únava a pokles výkonu, poruchy paměti a soustředění, snížení sebedůvěry, deprese, poruchy spánku, různé tělesné obtíže (trávicí trakt, dýchací systém, kardiovaskulární systém atd.), nespokojenost, dysforie (stav úzkosti), neschopnost uvolnit se, tendence k návyku na psychoaktivní látky (alkohol, tabák) nebo poruchy v interpersonálních vztazích.

Které profese patří k ohroženým?

Vyskytuje se zvláště u profesí obsahujících práci nebo alespoň kontakt s lidmi a závislost

Výsledky jejího bádání vám nyní předkládáme:

- pravidelně se setkává se stresem 94 procent sester
- jako fyzicky a psychicky velmi namáhavou označilo svoji profesi 87 procent oslovených sester
- se syndromem vyhoření se ve svém okolí setkala již 7 procent sester
- občasné zažívání potíže a poruchy spánku udává 32 procent směnných sester
- pocit občasného emocionálního vyčerpání a beznaděje zažilo při výkonu povolání 27 procent sester.
- jako přepracované se občas cítí 11 procent oslovených sester

Jak se bránit vyhoření?

- Nenechte se přetěžovat, naučte se říkat ne
 - Vyjadřujte své pocity, dávejte najevo nespokojenost
 - Svěřujte se kolegům, žádejte je o radu
 - Vyhýnejte se ukvapeným rozhodnutím
 - Snižte přehnané nároky na sebe i druhé
 - Stanovte si priority, rozvrhněte si čas
 - Nevynechávejte přestávky a odpočinek
 - Nesnažte se vyřešit všechno a pomoci každému
 - Hodně a pravidelně spěte
 - Radujte se z maličkostí
- Každý by si měl zvolit nejlepší způsob relaxace podle toho, co mu vyhovuje a jaké má možnosti. Je nutné stanovit priority a rovnoměrně si napláňovat práci, větší úkoly rozdělit do několika menších úseků, které se dají lépe zvládnout. Je dobré pokoušet se myslet pozitivně, radovat se z maličkostí a nikdy se neoddávat sebelítosti. Pomocí jsou přátelé, kterým se „ohrožený“ může svěřit. Leckdy je to cesta, jak syndromu i předejít. Každou situaci ale lze využít i k osobnímu růstu. Syndrom vyhoření se tak může stát prožitkem, z něhož je možné se poučit. (red)

Rychlejší zahájení léčby a větší počet léčených pacientů, to jsou základní přínosy očekávaného zprovoznění nového, již druhého, lineárního urychlovače na Radioterapeutickém a onkologickém oddělení ve Fakultní nemocnici Plzeň.

doc. MUDr. Jindřich Fínek, Ph.D.

Těšíme se na druhý lineární urychlovač

Lineární urychlovač slouží k ozařování hluboko uložených nádorů a začne fungovat začátkem příštího roku. První přístroj tohoto typu nemocnice pořídila na začátku 90. let a v roce 2002 jej nahradila novým. Radioterapeutické a onkologické oddělení plzeňské fakultní nemocnice je jediným pracovištěm svého druhu v kraji a jedním z center komplexní onkologické léčby v České republice uznaných odbornou společností. Oddělení soustředí péči o onkologicky nemocné z celého kraje a okolí a ročně mu přibude přes tisíc nových pacientů. „Přístroj umožňuje díky technologickým vylepšením ozařované ložisko lépe zaměřit. Před

zahájením ozařování totiž zkontrolujeme polohu pacienta rychlým rentgenovým vyšetřením. Kontrola správného uložení pacienta je samozřejmě velmi přínosná, léčba je pak přesnější, tedy účinnější, a šetří okolní zdravé tkáně a orgány nemocného,“ vysvětluje doc. MUDr. Jindřich Fínek, Ph.D., primář Radioterapeutického a onkologického oddělení. „Zprovoznění nového lineárního urychlovače je velmi důležité. Kvůli omezené kapacitě jednoho přístroje totiž čeká na zahájení léčby v současnosti stovka pacientů,“ zdůrazňuje primář Fínek. Ozařování (radioterapie či aktinoterapie) se nejčastěji používá pro léčení zhoubných nádorů. Je i součástí komplexní léčby

zhoubných onemocnění spolu s chirurgickým zákrokem, chemoterapií či hormonální terapií. Léčba většinou trvá pět až osm týdnů a nemusí být spojena s hospitalizací – pacient tedy může na ozařování do nemocnice docházet. Ozařovat je přitom možné jedno i více ložisek. Samotné terapii však předchází velice náročná příprava.

„Pro každého pacienta, který k nám přijde s jasnou indikací léčby, musíme nejprve zpracovat takzvaný ozařovací plán. Na základě vyšetření na počítačovém tomografu (CT) si přesně stanovíme, co a jak budeme ozařovat,“ říká Jindřich Fínek a dodává: „Pak následuje opakovaná kontrola a příprava na takzvaném simulátoru. Přitom si také zvolíme optimální polohy pacienta pro uložení pod urychlovač. Zjednodušeně řečeno: nejsložitější je příprava, ta trvá týdny, samotné ozařování pak minuty.“

Pro umístění nového přístroje bylo třeba na oddělení zcela přestavět část prostor a splnit tak náročné bezpečnostní a hygienické požadavky, které berou ohled na pacienty i obsluhující personál. „Práce s novým přístrojem bude složitější také pro naše laboranty, protože klade větší nároky na přesnost i kontrolu uložení stínících a fixačních pomůcek, pomocí kterých pacienta pro ozařování polohujeme,“ přiznává Krasimír Vasilev, vedoucí radiologický asistent Radioterapeutického a onkologického oddělení.

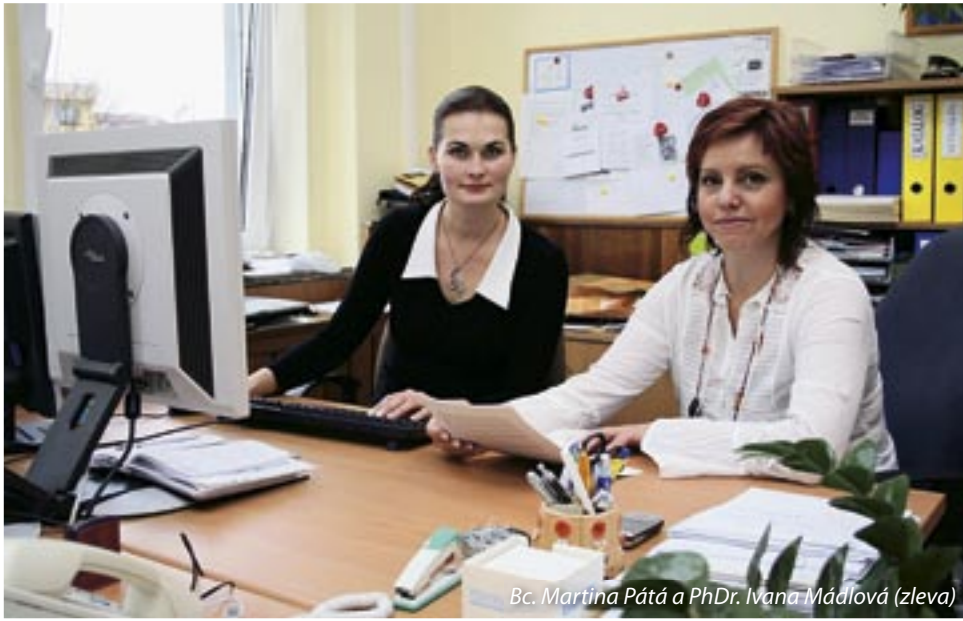
V návaznosti na další pracoviště FN Plzeň se Radioterapeutické a onkologické oddělení podílí na komplexní léčbě pacientů s nádorovými onemocněními, zejména na chemoterapii a radioterapii. Oddělení spolupracuje zejména s Radiodiagnostickým oddělením, Radiodiagnostickou klinikou, Chirurgickou klinikou, Gynekologicko-porodnickou klinikou a dalšími zdravotnickými pracovišti.

Text a foto: Renata Jenšíková

Nejčastější mýty o léčbě ozařováním:

- lineární urychlovač urychluje léčbu – NE!
Přístroj urychluje elementární částice, např. elektrony. Léčba je složitá a dlouhodobá
- po ozařování vypadají vlasy – NE!
Pokud se nejedná o ozařování míst v oblasti vlasové části hlavy, kde ozařování může poničit vlasové folikuly, takže vlasy už v tomto ložisku nenarostou
- po ozařování nemocný ještě několik hodin vyzařuje radioaktivní záření – NE!
Vliv záření z lineárního urychlovače končí vypnutím přístroje

Proč máme **Centrum řízení kvality?**

Bc. Martina Pátá a PhDr. Ivana Mádlová (zleva)

Centrum řízení kvality je odbor přímo podřízený ředitelce FN Plzeň a jeho dvoučlenný tým tvoří vedoucí PhDr. Ivana Mádlová a Bc. Martina Pátá. Zjišťovali jsme, proč vznikl a jaké jsou jeho hlavní záměry.

„Zabýváme se projekty v systému řízení kvality naší nemocnice. To znamená, že ho ve spolupráci s dalšími odborníky nastavujeme, připravujeme rovněž metodiku pro stanovení ukazatelů kvality (například výskyt nozokomiálních nákaz) a zajišťujeme informační zpětné vazby. Přitom úzce komunikujeme s vedoucími i osobami pověřenými řízením kvality jednotlivých útvarů FN,“ uvedla Ivana Mádlová. Pro lepší fungování nemocnice je nezbytný systém řízení kvality, který díky jasným pravidlům umožní efektivnější součinnost spolupracujících pracovišť. Svůj význam má i následné zvýhodnění u některých mezinárodně financovaných projektů podporovaných například strukturálními fondy EU.

Certifikace kvality

Management FN o zahájení přípravy na mezinárodní certifikaci podle evropského systému ISO 9001:2000 rozhodl již v září 2005.

Požadované změny se týkají hlavně organizace a řízení zdravotní péče a podpůrných činností, jako je nákup, personalistika, doprava nebo IT. Ivana Mádlová vysvětluje: „Úkolem našeho oddělení je dávat do souhry činnosti týkající se obou těchto oblastí. Příprava na certifikaci bude probíhat ve dvou etapách. Nejprve se nastaví pravidla podle ISO normy ve vrcholovém managementu, ve společných administrativních složkách, v technicko-provozním útvaru a na dvou klinických pracovištích – Kardiochirurgickém oddělení a 2. Interní klinice. Certifikace externí auditorskou firmou se zde uskuteční v květnu a červnu 2007. Ostatní kliniky a ústavy by měly certifikaci dosáhnout do konce roku 2008.“

Rada kvality, Politika kvality

Hladkou cestu k certifikaci pojistí i zřízený poradní orgán ředitelky FN – Rada kvality. Řídí

ho Ivana Mádlová a zabývá se analýzou oblastí, které mají pro chod FN zásadní význam: léčebná a ošetrovatelská péče, nábor a výběr zaměstnanců, nákup přístrojové techniky, spotřebního zdravotnického materiálu a výpočetní techniky. Ivana Mádlová ještě doplňuje: „Současně vznikl i dokument s koncepcí nastavení kvality ve FN – Politika kvality, který bude závazný pro všechny zaměstnance. Její sdělení směrem k pacientovi pak vyvěsíme na všech klinických pracovištích. Zatím obsahuje obecné formulace a k jejich naplnění budou postupně přijímána konkrétní opatření. K zásadním záměrům patří lepší propojení zdravotnického úseku s administrativním a technicko-provozním. Pacient by měl vědět, jaký přístup k němu nemocnice vyznává.“

Řízená dokumentace

Dřívější šetření prokázala, že jsou vnitropodnikové zprávy rozesílány bez jakékoli selekce. V rámci certifikace bude tedy zaveden i systém Řízené dokumentace. „Je zbytečné zaměstnance zahlcovat informacemi, které nepotřebuje. Chybí také zpětná vazba o tom, zda se jejich příjemce s nimi seznámil nebo je správně pochopil. Za nejzávažnější „objev“ považujeme výskyt 3500 formulářů. A protože jde leckdy o různé verze jednoho nebo o existenci několika neplatných, budeme se v příštím roce s vedoucími všech pracovišť snažit o zrušení či sloučení některých z nich,“ odhaluje příští kroky Ivana Mádlová.

Pro tvorbu, distribuci a archivaci dokumentů musí být stanovena jednoduchá a smysluplná pravidla. Každá směrnice, standard, formulář nebo příkaz bude mít svůj jedinečný kód.

Na tvorbě vhodných pravidel, která pak budou ověřována interními auditory kvality – speciálně vyškolenými pracovníky, by se ale měli podílet všichni zaměstnanci. „Detailní informace o projektu jsou k dispozici na intranetových stránkách našeho centra. Jakýkoli podnět pro zlepšení chodu FN oceníme, pište nám na: madlova@fnplzen.cz nebo pata@fnplzen.cz,“ vzkazuje kolegům Ivana Mádlová. (red)

Vyhodnocování dotazníků spokojenosti začalo...

S mimořádně velkým ohlasem se setkalo podzimní šetření spokojenosti pacientů hospitalizovaných ve FN Plzeň. Za říjen, kdy akce probíhala, se podařilo získat ze všech do kampaně zapojených zdravotnických pracovišť celkem 2 327 dotazníků.

Dotazník čítal na šedesát otázek a pacienti se zde vyjadřovali k lékařské i nelékařské péči, stravě i prostředí konkrétního zdravotnického pracoviště. „Aby bylo šetření spokojenosti co

nejobjektivnější, potřebovali jsme získat dva tisíce dotazníků, takže jejich návratnost nás opravdu potěšila,“ uvedla MUDr. Bc. Petra Jíchová, vedoucí Oddělení pro komunikaci s veřejností, které celou akci organizovalo. „Velmi děkujeme za spolupráci zejména všem zdravotním a staničním sestřám, které poctivě předávaly formuláře pacientům k vyplnění a vysvětlovaly, jak je pro nás každý názor důležitý,“ zdůraznila MUDr. Jíchová.

Dotazníky byly zkontrolovány a předány k vyhodnocení agentuře STEM/MARK. S výsledky průzkumu seznámí Oddělení pro komunikaci s veřejností v lednu 2007 jednotlivá zdravotnická pracoviště FN Plzeň a informace budou prezentovány též v tisku a na www.fnplzen.cz.

Získané poznatky poslouží jako důležitý zdroj informací pro vedení nemocnice i jednotlivých klinik a oddělení pro zavádění opatření ke zlepšování kvality péče. (red)

Dermatovenerologická klinika má nového přednostu

Prof. MUDr. Karel Pizinger, CSc., prožívá bouřlivý závěr roku. V říjnu se stal novým přednostou Dermatovenerologické kliniky FN Plzeň. Další důležitý mezník jeho profesního života nastal o měsíc později, kdy byl prezidentem republiky Václavem Klausem jmenován profesorem pro obor dermatovenerologie.

prof. MUDr. Karel Pizinger, CSc.

Profesor Pizinger strávil celou svoji kariéru lékaře ve FN Plzeň na Dermatovenerologické klinice. Pacienti sem přicházejí buď sami nebo s doporučením privátního dermatologa či svého praktického lékaře. „Dermatovenerologie je obor zabývající se kožními a pohlavně přenosnými chorobami. Klinika má ambulantní a lůžkovou část. V rámci ambulancí provozujeme zhruba osm specializovaných porad, například, melanomovou, flebologickou, kde pečujeme i o nemocné s lymfédem, dále ambulanci pro profesionální dermatózy, dětskou a další. Věnujeme pozornost také korektivní dermatologii - lékařské kosmetice. Ošetříme tak téměř 150 pacientů denně a různých typů výkonů jsme schopni zvládnout asi 30 tisíc za rok,“ osvětlil profesor Pizinger a dodal: „Naše lůžková část se skládá ze 43 lůžek, máme i dva nadstandardní pokoje. Za rok hospitalizujeme asi 900 až 1000 pacientů starších osmnácti let. Za dětskými pacienty docházíme konziliárně, většinou na Dětskou nebo Infekční kliniku FN Plzeň. A protože jsme v západočeském regionu jediným lůžkovým zařízením

v oboru, poskytujeme péči pacientům s nejtěžšími dermatózami. Máme i kvalitní přístrojové vybavení - vysokovýkonný cévní laser, přístroje pro fototerapii, ale i nové diagnostické přístroje, například pro včasné zjištění kožních nádorů.“

Klinika je pracovištěm lékařské fakulty i fakultní nemocnice a po sloučení s Vojenskou nemocnicí v Plzni čítá téměř šest desítek zdravotnických pracovníků, z toho 15 lékařů. Přestože je dermatologie hlavně doménou žen, na plzeňském pracovišti je skóre vyrovnané.

Ze své pozice odpovídá profesor Pizinger za kvalitu poskytované zdravotní péče, za provoz a fungování kliniky, přípravu lékařů k atestacím i edukaci studentů. A jak vidí nový přednosta budoucnost? „Chceme se například ještě více zaměřit na prevenci rakoviny kůže, informovat veřejnost o všech souvisejících nebezpečích a dále zdokonalovat naše diagnostické a léčebné možnosti, protože se stále objevují nové léčebné metody například v oblasti laserů.“ Velkým profesním mezníkem je pro MUDr. Karla Pizingera také jeho jmenování profesorem v oboru

Prof. MUDr. Karel Pizinger, CSc. (54)

Na Dermatovenerologické klinice FN Plzeň působí od roku 1978. V roce 1991 obhájil kandidátskou dizertační práci Izolovaná kožní onemocnění dlaní a plosk a v roce 1997 pak habilitační práci na téma Histologické a klinické nálezy u névu Spitzové. Následně byl jmenován docentem a v listopadu 2006 i profesorem pro obor dermatovenerologie. Mnoho let vede melanomovou poradnu, histopatologickou laboratoř kliniky a působí jako konzultant v dermatohistopatologii. Napsal monografii Kožní pigmentové projevy, která získala Cenu profesora Trapla, udělovanou Nadačním fondem dr. Paula Janssena za nejlepší vědeckou práci publikovanou v roce 2004 v oboru dermatovenerologie. Je spoluautorem učebních textů pro posluchače lékařské fakulty, publikoval více než 60 prací v odborných časopisech, přednesl téměř 100 přednášek na různých sjezdech a sympoziích. Podílel se na předatestační přípravě dermatologů, je školitelem doktorandů a řeší některé grantové úkoly. V roce 1991 pobýval na dlouhodobé stáži na dermatologické klinice v Kodani a v pozdějších letech pak absolvoval krátkodobé pobyty na klinikách ve Vídni, Grazu a Mnichově. Je členem České dermatovenerologické společnosti, Evropské dermatovenerologické společnosti, Evropské dermatohistopatologické společnosti, členem Akademického senátu Lékařské fakulty v Plzni.

dermatovenerologie. Má ocenění nějaký dopad i na práci na klinice? „Od počátku jsem se věnoval problematice nádorů kůže, a to hlavně melanomu a dermatohistopatologii. Profesuru vnímám jako jisté vyvrcholení své celoživotní odborné práce. Myslím si, že má význam nejen pro kliniku, ale i pro lékařskou fakultu. Navíc jde o jistou garanci při získání akreditace pracoviště,“ říká profesor Pizinger.

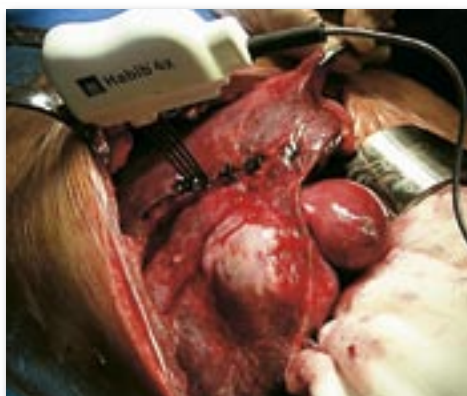
Text: Romana Vlková

Foto: archiv

Aktuální trendy v chirurgii jater

Další novou metodu, jak operovat nádory na játrech, zavedla Chirurgická klinika Fakultní nemocnice Plzeň. Technika, tzv. neanatomická resekcce jater Habibovou metodou (nazvaná podle svého objevitele londýnského profesora Habiba), umožňuje operovat pacienty, kteří by jinak neměli šanci na chirurgickou léčbu. Také v tomto případě jsme byli jedním z prvních pracovišť v tuzemsku, která tuto metodu začala nabízet. „Metoda spočívá v tom, že pomocí radiofrekvenčních sond vytvoříme termokoagulaci kolem nádoru v játrech. V linii termokoagulace pak chirurg odstraňuje nádor pomocí běžného chirurgického skalpelu. I když je princip techniky jednoduchý, patří tato jen do rukou zkušeného chirurga, který je dobře orientován ve složité jaterní chirurgii,“ vysvětluje prof. MUDr. Vladislav Třeška, DrSc., přednost kliniky. „Metoda je zvláště vhodná pro

pacienty, u nichž musíme šetřit každou část zdravé jaterní tkáně, jako například u cirhotiků nebo nemocných, kteří absolvovali před vlastní operací

Operace jater Habibovou metodou

chemoterapii. Také tato radikální léčba totiž jaterní tkáň poškozují,“ upřesňuje profesor Třeška. Lékaři Chirurgické kliniky FN Plzeň, která patří k předním centrům jaterních operací v Evropě, již operovali pomocí Habibovy metody desítku pacientů. V současnosti provádí pro primární a sekundární nádory jater největší počet operací na játrech v České republice. Využívá přitom nejmodernějších dostupných technik, díky nimž každoročně stoupá nejen počet operací jater, ale i šance nemocných na dlouhodobé přežití při zhoubném onemocnění, které bez možnosti radikální chirurgické léčby končí u většiny nemocných smrtí do jednoho roku. Nové metody léčby, které využívá chirurgická klinika v týmové spolupráci s ostatními klinikami a odděleními Onkologického centra FN v Plzni, významnou měrou prodlužují život nemocných a některé z nich je umožňují zcela vyléčit. (red)

MUDr. Petr Nepraš se svým týmem při artroskopické operaci

Samostatné artroskopické pracoviště získalo vlastní malý operační sál, čímž se v rámci Kliniky ortopedie a traumatologie pohybového ústrojí (KOTPÚ) uvolnily kapacity na tzv. velkých operačních sálech. Klinika tak může provádět více plánovaných výkonů, zejména totálních endoprotéz kyčelního kloubu, na něž pacienti museli dosud měsíce čekat. Díky této změně se čekací doba na operaci kyčle zkrátí desítkám lidí.

„Otevření nového pracoviště i plánování většího počtu operačních výkonů nám umožňují naše mimořádně dobré hospodářské výsledky. Jsem opravdu velice ráda, že můžeme pacientům tuto službu nabídnout a zároveň jim tak zkrátit bolestivé čekání na operaci,“ uvedla Jaroslava Kunová, ředitelka Fakultní nemocnice Plzeň.

Nové pracoviště ošetří až třicet pacientů týdně. Provádějí se zde diagnostické a léčebné výkony, zejména artroskopie kolenního kloubu, ramenního kloubu a lékaři mají též zkušenosti s řešením patologických nálezů v oblasti hlezna, lokte a zápěstí. Až dosud museli pacienti i na tyto výkony až několik týdnů čekat.

„Artroskopické operace se řadí mezi miniinvazivní výkony, které minimálně poškozují tkáň při operaci. Mezi ty nejčastější patří ošetření vazů, menisků, chrupavek a šlach. Velkou výhodou artroskopie je krátkodobá hospitalizace a poměrně rychlý návrat do aktivního života,“ sdělil prof. MUDr. Karel Koudela, DrSc., přednosta Kliniky ortopedie a traumatologie pohybového ústrojí.

KOTPÚ patří s počtem 110 lůžek mezi největší klinická pracoviště Fakultní nemocnice Plzeň.

Pacientům se zkrátí bolestivé čekání

Nové pracoviště krátkodobé artroskopie otevřela při Klinice ortopedie a traumatologie pohybového ústrojí Fakultní nemocnice Plzeň na Lochotíně. Zajišťuje výkony pro pacienty z celé České republiky.

Krom péče o dospělé pacienty má i specializované oddělení pro děti. Klinika je také jedním ze základních pracovišť Traumacentra. Mezi hlavní oblasti zájmu KOTPÚ patří: alopastyky velkých kloubů (kloubní náhrady), traumatologie pohybového ústrojí, i tzv. polytraumat, spondylochirurgie (chirurgické zákroky na páteři), dětská ortopedie, zmíněná artroskopie a léčba zánětů a tumorů kostí a kloubů. Specialisté kliniky ročně provedou přes tři tisíce operací na velkých operačních sálech a další stovky výkonů provádějí ambulantně. Odbornými ambulancemi kliniky projde ročně přes 45 tisíc lidí. V této oblasti nabízí klinika kromě ortopedické ambulance pro dospělé a kontrolní úrazové ambulance také dětské pracoviště, včetně sonografie kyčlí. Těch lékařů ročně provedou přes čtyři tisíce. Další specializované poradny se zabývají onemocněními páteře, infekty a vrozenými vadami pohybového ústrojí. Klinika také zajišťuje

MUDr. Petr Nepraš

nepřetržitý provoz úrazové ambulance na centrálním příjmu. Dalším úkolem tohoto zdravotnického pracoviště je výuka mediků, výzkum a postgraduální výchova lékařů.

Text a foto: Renata Jenšíková

Jaroslava Kreuzbergová, DiS.

Nedílnou součástí léčby je při hospitalizaci pacientů ve zdravotnickém zařízení rovněž výživa – nutriční. Nemocniční stravování má ale svá pravidla a jednu z hlavních rolí zde hrají nutriční terapeuti, dříve dietní sestry. O tom, co jejich práce obnáší, jsme si právě v předvánočním období povídali s vedoucí nutriční terapeutkou Oddělení klinické dietologie FN Plzeň Jaroslavou Kreuzbergovou.

Jsme to, **jak myslíme a jíme**

V titulku zmíněný Aristotelův citát přesně vystihuje nejen pracovní motto odbornice na výživu Jaroslavy Kreuzbergové. Souhlasí s myšlením, že duše je všemu nadřazená, ale jídlo je půlkou našeho života. A jak svoje teoretické i praktické znalosti uvádí v život v rámci svojí profese? „Ve Fakultní nemocnici Plzeň se starám o klinickou stránku výživy v rámci ošetřovatelství. To znamená, že neřídím pracovníky ve stravovacím provozu, ale vedu tým osmi nutričních terapeutek, s nimiž se věnujeme především edukační – výchovné a poradenské – práci na lůžkových odděleních i ambulancích.“

Když je pacient přijat na oddělení, kromě diagnózy a dalších záležitostí určuje lékař i typ jeho diety. Ta musí odpovídat nejen konkrétnímu onemocnění, ale i aktuálnímu zdravotnímu stavu či věku. Jinou dietu dostávají děti, jinou dospělí s různým onemocněním.

Zdravotní sestra z oddělení garantuje správné nahlášení čísla diety do nemocniční kuchyně, pracovníci stravovacího provozu ručí za dodání určeného jídla na oddělení a o jeho dodávku příslušnému pacientovi se vždy postará zase sestra. Práci nutričních terapeutů Jaroslava Kreuzbergová popisuje slovy: „Je jasné, že strava poskytovaná v nemocnici není většinou chuťově a esteticky rovnocenná tomu, na co jsou lidé zvyklí doma. Na druhou stranu se k nám do zdravotnických zařízení dostává mnoho pacientů i proto, že se špatně stravují. Naše práce spočívá především v jejich edukaci, kdy jim doporučujeme i to, jak se mají chovat po návratu z nemocnice.“

Je pravda, že někteří pacienti potřebují pomoc

specialistů na výživu častěji a z vážnějších důvodů. Jaroslava Kreuzbergová říká: „Na oddělení chodíme především na vyžádání, kdy děláme takzvané výběry, tedy jídla vyžadující kombinaci více diet. To se týká především pacientů na interních odděleních, metabolických jednotkách nebo hematologických a onkologických odděleních. Dále pracujeme s nefrologickými pacienty, především po dialýze, s diabetiky po transplantacích nebo po operacích žlučníku a s gastroenterologickými pacienty. Docházíme i na celou řadu ambulancí, kde působíme v rámci nejrůznějších oborů, například v psychiatrii při práci s postiženými mentální anorexií. Nezapomínáme ani na návštěvy gynekologicko-porodnických oddělení, kde se věnujeme kojícím matkám a ženám s rizikovým těhotenstvím. Svoje specifika mají z hlediska výživy pochopitelně i dětská oddělení!“

Asi nejhorším obdobím roku z hlediska hospitalizovaných pacientů jsou vánoční svátky. Ošetřující lékaři se snaží předem propustit ty, kteří pobyt doma zdravotně zvládnou. Bohužel, někteří zde ale zůstat musejí. Poznají vůbec, že jsou Vánoce? Okusí alespoň trochu slavnostní atmosféry? Jaroslava Kreuzbergová

* Vánoční dietní pstruh

porce pro 4 osoby

Ingredience: 600 g steaků z pstruha, bazalka, sůl, jemně drcený kmín, olivový olej pod maso. Postup: steaky posolíme, posypeme lehce drceným kmínem, hodně nasekanou bazalkou. Poté vložíme do zapékací pánve, lehce podlijeme olejem a vodou a upečeme do růžova.

Podáváme s dietním bramborovým salátem.

* Vánoční ovocný pudink

(moučník pro šetřící dietu)

porce pro 4 osoby

Ingredience: 1 pudinkový prášek, 200 g míchaného kompotu z exotického ovoce, 200 g čerstvého ovoce dle chuti, šlehačka ve spreji.

Postup: pudinkový prášek rozmícháme v mléce (nejchutnější je BIO), uvaříme do husta a přimícháme i dobře okapané ovoce z kompotu. Pudinkovou formu vypláchneme studenou vodou a přidáme do ní pudink s ovocem. Necháme ztuhnout v chladu. Nakonec vyklopíme na talíř a ozdobíme čerstvým ovocem a šlehačkou.

tvrdí, že ano: „Nemocniční strava se i o Vánocích musí řídit onemocněním pacienta a vycházet z přijatého dietního systému, soustavy všech typů diet. Nedrží se půst, pacienti dostávají i snídani a oběd, určitě se nepodává žádný alkohol. Večeře sestává většinou z kapra a dietního bramborového salátu, bramborové kaše či brambor. Rybu ale neservujeme na vybraných odděleních – očním, geriatrickém a dětském. Zde ji nahrazujeme kuřecími řízkami nebo rybím filé. Během dne nechybí ovoce, džus a večer mohou dostat pacienti, kteří snášejí bublinky v nápojích, na přípitek i nealkoholický šumivý nápoj. Neztracujeme ani potravinové dárky od návštěv, ovšem i rodinní příslušníci musejí být poučeni o tom, co je vhodné pro stravování hospitalizovaného člena rodiny.“ Aby inspirace byla dokonalá a kompletní, poprosili jsme rovnou o dva jednoduché dietní vánoční recepty z kuchyně Jaroslavy Kreuzbergové. Dobrou chuť!

Text: Romana Vlková
Foto: Renata Jenšíková

Velká zkouška Traumacentra

První velké cvičení od svého vzniku před pěti lety a tedy i první prověrku svého fungování má za sebou Traumacentrum Fakultní nemocnice Plzeň. Je mezioborovým pracovištěm, jehož základními pilíři jsou Anesteziologicko-resuscitační klinika, Chirurgická klinika, Klinice ortopedie a traumatologie pohybového ústrojí a Neurochirurgická klinika. V návaznosti na ně jsou zvána ke spolupráci také další zdravotnická pracoviště. K prověření činnosti Traumacentra využila FN taktického cvičení složek integrovaného záchranného systému „Valík“ letos v září. To mělo vyhodnotit jeho akceschopnost

Vrtulník letecké záchranné služby s prvním zraněným právě přistál...

při řešení mimořádných událostí spojených bezpečnost s provozem nově otevřeného tunelu na obchvatu Plzně.

„Měli jsme ohlášeno, že na Emergency přiveze vrtulník jednoho pacienta v kritickém stavu a tři s velmi vážnými poraněními. Další tři s lehčími poraněními měli být ošetřeni na Chirurgickém oddělení na Borech. Bylo to poprvé, kdy jsme si současně vyzkoušeli připravenost zdravotnických týmů v obou hlavních částech nemocnice – na Borech i na Lochotíně,“ popisuje Ing. Miloslav Beneš, vedoucí Oddělení krizového managementu FN Plzeň.

Tým zdravotníků při ošetřování zraněného na pracovišti Emergency

Úkolem Traumacentra je zajistit definitivní ošetření pacientů s komplikovanými a mnohačetnými poraněními, například z dopravních nehod. Plzeňské Traumacentrum je jediným zdravotnickým zařízením svého druhu v celém západočeském regionu, tedy

v Plzeňském a Karlovarském kraji a přilehlých částech severočeského a jihočeského regionu, což představuje spádové území s počtem více než jeden milion obyvatel.

„Projekt Traumacentra vychází z všeobecné známé skutečnosti, že čím dříve je pacient v kritickém stavu dopraven do nemocnice a čím dříve je ošetřen specialisty v příslušném oboru, tím výrazněji stoupá jeho naděje na přežití, zkracuje se doba léčení a snižuje se riziko výskytu trvalých následků zranění,“ říká doc. MUDr. Jiří Klečka, CSc., koordinátor Traumacentra. „Vzhledem k zvyšujícímu se počtu závažných dopravních nehod musíme být dobře připraveni. Využijeme proto i zkušenosti, které nám cvičení přineslo, k úpravě a modernizaci Traumaplánu, podle něhož se naše činnost odvíjí. Je zjevné, že musíme jasně definovat i pomoc našich kolegů z Chirurgického oddělení na Borech a rozdělit si úkoly. Dále je třeba změnit systém přijetí pacienta do nemocnice tak, aby se každému okamžitě dostalo přesně té péče, kterou potřebuje,“ upřesňuje docent Klečka.

Ing. Miloslav Beneš, MUDr. Roman Bosman, vedoucí lékaři Emergency, a doc. MUDr. Jiří Klečka, CSc., vyhodnocují cvičení (zleva)

Traumacentrum v plzeňské fakultní nemocnici funguje pro děti i pro dospělé. „Ukázalo se, že pro dokonalou souhru jednotlivých týmů jsou cvičení opravdu zapotřebí. Po úpravě Traumatologického plánu je proto budeme příští rok opakovat, určitě opět ve spolupráci se složkami Integrovaného záchranného systému, s důrazem na vazbu na Zdravotnickou záchrannou službu Plzeňského kraje,“ vysvětluje Miloslav Beneš.

Text a foto: Renata Jenšíková

Odborná setkání pracovníků ve zdravotnictví

Neonatologické oddělení FN v Plzni uspořádalo 14. září ke Světovému týdnu kojení **konferenci o přirozené výživě novorozenců a kojenců** určenou sestřám pracujícím na novorozeneckých odděleních a v ordinacích praktických lékařů pro děti a dorost. Primář oddělení MUDr. Jiří Dort, Ph.D., popsal historii vzniku zdejšího perinatologického centra a seznámil přítomné s vývojem základních demografických charakteristik. Přednáška MUDr. Evy Dortové o složení mateřského mléka a především prezentace nových poznatků o vlivu více nenasycených mastných kyselin s dlouhými řetězci (tzv. LCPUFA) pro vývoj mozku byly rovněž přínosem.

Do Společenského domu Casino v Mariánských Lázních se ve dnech 5. až 7. října sjeli účastníci hned několika významných odborných akcí. Konaly se zde totiž současně **23. konference České společnosti pro hypertenzi** spolu s **15. konferencí pracovní skupiny Preventivní kardiologie České kardiologické společnosti (ČKS)** a **11. konferencí pracovní skupiny Srdeční selhání ČKS** a poprvé také **Česko-belgické sympozium o hypertenzi**. Organizačnímu výboru předsedal přednostka II. interní kliniky LF UK a FN v Plzni doc. MUDr. Jan Filipovský, CSc.

Přítomní lékaři a zdravotničtí odborníci z celé ČR během tří dnů vyslechli přednášky a prezentace z oboru kardiiovaskulární medicíny, které jako ústřední téma spojovala hypertenze. Letos poprvé bylo součástí programu i setkání sester, které se uskutečnilo 6. října v rámci sesterské sekce.

Klinika tuberkulózy a respiračních nemocí FN Plzeň pod vedením prof. MUDr. Miloše Peška, CSc., byla pořadatelem **14. Západočeských pneumoonkologických dnů**, které se konaly 9. a 10. listopadu v Darové u Plzně. Diskutovaná témata – diagnostika hrudních malignit, léčba nemalobuněčného karcinomu plic, léčba malobuněčného karcinomu plic a maligního pleurálního mezoteliomu – přilákaly na Plzeňsko mnoho odborníků.

Česká neurochirurgická společnost ČLS JEP, Česká neuroradiologická společnost ČLS JEP a Neurochirurgické oddělení FN Plzeň uspořádaly v plzeňském Parkhotelu u příležitosti výročí 50 let existence neurochirurgického oddělení ve dnech 22. až 24. listopadu **Pracovní dny České neurochirurgické společnosti ČLS JEP** s mezinárodní účastí. Předsedou programového a organizačního výboru byl prim. MUDr. Milan Choc, CSc. Odborný program celostátního sympozia se zaměřil především na diagnostiku a léčení poranění centrálního a periferního nervového systému. Hovořilo se i o chirurgických a intervenčních neuroradiologických technikách řešení cévních onemocnění mozku. Paralelní identicky zaměřené odborné jednání sesterské sekce se již dříve stalo tradiční organickou součástí těchto pracovních dnů.

A jaké akce jsou před námi? Například **AO symposium pro obor ortopedie a traumatologie pohybového ústrojí**, které začíná v Plzni 18. ledna 2007. (red)

Fakultní nemocnice Plzeň

Návštěvní hodiny pro veřejnost: všední dny 15–17 hodin, víkendy, svátky 14–16 hodin

fnplzen@fnplzen.cz

www.fnplzen.cz

IČO: 00669806, DIČ: CZ 00669806

Účet: GE Money Bank, Anglické nábr. 1, Plzeň, číslo účtu 509-464/0600. Účet dary: 19-509-464/0600

Naše nemocnice, prosinec 2006

Vydala: Fakultní nemocnice Plzeň, Oddělení pro komunikaci s veřejností. **Neprodejné.** Ev. číslo MK ČR E 16852.

Adresa redakce: FN Plzeň, Dr. E. Beneše 13, 305 99 Plzeň-Bory, telefon: +420 377 402 766, fax: +420 377 441 850, e-mail: mluvci@fnplzen.cz.

Redakce: Renata Jenšíková, Romana Vítková.

Prepress: EUROVERLAG, spol. s r. o., Bolzanova 5, 301 00 Plzeň, **grafika:** Iva Kokošková, telefon: +420 378 772 517, e-mail: kokoskova@euroverlag.cz

Velice děkujeme všem milým sponzorům, přátelům a partnerům Fakultní nemocnice Plzeň, kteří nám svou finanční podporou pomáhají v rozvoji nemocnice a zlepšování našich služeb.